

Motion till riksdagen 2010/11:Ub308

av **Emma Henriksson (KD)**

Återbetalning av studieskuld för personer bosatta i utlandet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka möjligheterna för Centrala studiestödsnämnden att driva in studieskulder från personer som är bosatta i utlandet.

Motivering

Merparten av de lån som Centrala studiestödsnämnden (CSN) ger ut årligen betalas tillbaka, men undantag finns. En grupp som utmärker sig särskilt är utlandsbosatta. De är generellt sämre på att betala tillbaka sina studielån än de som bor i Sverige. Under 2009 var det cirka 75 000 personer som var bosatta utomlands och var låntagare. Utöver dessa 75 000 personer som har en utländsk adress eller som har okänd adress (CSN saknar idag adressuppgifter för cirka 19 400 personer bosatta i utlandet) finns det en grupp som sannolikt är bosatta utomlands och som sannolikt är felaktigt klassificerade som bosatta i Sverige, det handlar om cirka 10 000 personer.

Med hjälp av årsbesked, påminnelser, telefonsamtal, kravbrev och inkasokrav försöker CSN få låntagarna att betala sina skulder, men indrivningen är extra svår i utlandet. Förutom att CSN saknar adressuppgifter till 19 400 personer bosatta i utlandet krävs det ofta ett juridiskt hållbart dokument, men då CSN inte utfärdar skuldebrev saknas det. Detta är en brist som en betydande andel av de utlandsboende med skulder väljer att utnyttja. År 2009 var den utstående fordran för låntagare med okänd utländsk adress 2 miljarder kronor.

Bland de nordiska länderna finns samarbeten kring denna problematik, men den största gruppen betalningsskyldiga finns i USA och Storbritannien där de obetalda skulderna är som störst. Dessa skulder är dessvärre svårare att

Fel! Okänt namn på

driva in än skulder i ett nordiskt land. Då lagstiftningen skiljer sig mellan de olika delstaterna i USA är indrivningen extra svår där.

Värt att notera är också att utlandsstudenter ofta har högre skulder än de som studerat i Sverige. Den som läser i utlandet har nämligen rätt till högre grundlån och merkostnadslån för att kunna betala undervisningsavgiften. Det kan leda till att skulderna skjuter i höjden.

Under 2009 tillsatte regeringen en utredning för att bland annat se över denna problematik. I augusti 2010 överlämnades utredningen ”Förbättrad återbetalning av studieskulder” där utredaren kommit fram till i huvudsak tre åtgärder. En återbetalningsförsäkrans bör införas, en skyldighet för studiestödstagare att lämna aktuell adress till CSN bör införas och preskriptionstiden bör förlängas.

För att kunna säkerställa ett effektivt studiestöd även i framtiden måste såväl utbetalningen från CSN som återbetalningen till CSN fungera. Det är därför av största vikt att regeringen skyndsamt återkommer till regeringen med förslag i utredningens riktning.

Stockholm den 25 oktober 2010

Emma Henriksson (KD)